

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvenjši ponedeljke in dneve po praznicah, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijakke velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje do četristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. še se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 25—26 poleg gledališča v „zvezdi“. — Opravištvu, na katero naj se blagovoljjo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Jugoslovansko bojišče.

Najvažnejša novica z juga je vest iz Dubrovnika, da so vsi Črnogorci sklicani v orožje, vojvode in senatori so šli k svojim krdelom. Sicer drug telegram reducira poročilo samo na to, da so le nekateri bataljoni postavljeni ob meji blizu Nikšića, da varujejo mejo, ali mi bi radi verjeli, da bode Črna gora vendar vojsko začela s Turki. V tem nas potrjuje prvič novo potovanje senatorja Plamenca skozi Trst na Dunaj in pa še bolj poročilo, da se je kneginja črnogorska s svojo družino v Kotor na avstrijska tla preselila, torej umeknila se vojski in nevarnosti.

Odbor vstašev v Bosni razglša v „Zastavi“ pismo do Bošnjakov mohamedanske vere, v katerem jih opominja, da se kri prelija mej sinovi jedne dežele, jednega naroda, jednega jezika, torej kri rodni bratov. Če bode dolgo trajal bodo se mej soboj uničili. „Vi veste, pravijo, da smo za orožje prijeli, ker nas je gospodska drla, plenila, proganjala, skrunila in nam zadnji grizljaj od ust trgala. Mi smo se morali vzdigniti, da bi svobodo priborili ali umrli v boji. „Še to poletje bo naša dežela svobodo dosegla, ker mi hočemo prost narod biti. Zato vas pozivamo, ne verujte begom, ne osmanlijem, ampak ostanite doma in mirni bodite. Kar mora biti, bo brez vas. Mi pa hočemo pravico in svobodo z vami deliti. Vi boste po svoji volji Mohameda molili, mi Kristusa zopet. Tistim begom, ki bodo mirni ostali, ne bode se niti en las skrivil.“ Ne vstavljajte se nam, da bode tudi naš narod enkrat srečno vzdahnil.“

Baron Rodić je zadnjič večkrat poskušal v dogovor spustiti se z vstajniki. Ali ti nečejo z njim govoriti več, ker je preoster z njimi, tako, da ne le ne pusti orožja in streljiva čez mejo voziti, ampak tudi kruha ne pusti ubozim vstašem v Hercegovino prodajati. Tako se je zgodilo, da so bili ondan kar tri dni čisto brez jedi in lačni. Može, ki se v tacih okoliščinah bore za svobodo, zaslužili bi pač podpore a ne zatiranja.

Iz Kragujevca družega glavnega mesta Srbije se piše 2. aprila „Zastavi“: Pri nas je pripravljane za vojsko tako veliko, da na svoje druge posle nič ne mislimo. Včeraj je vsem možem, kateri spadajo v narodno vojsko, nalog dan, da morajo na vsak hipec pripravljeni biti za vojsko. Vsak si mora pripraviti po tri litre slanine ali sira. Kdor je imel dobre konje, moral jih je za vojsko oddati. Samo kragujevska okolica je dala vladi 50.000 cekinov posojila in čez 200.000 ok koruze, 150.000 pšenice. En sam kmet Rista Dinić je dal 30.000 ok koruze in 10.000 pšenice.

Iz Broda na Savi na bosenskej meji v „Obzoru“ piše, da se v Bosni čete vstajnikov zbirajo na primernih krajih in čakajo, kakor se pravi na srbski praznik sv. Jurja in takrat bode v vsej Bosni, kar je častnega krsta na Turčina udarilo. Motajička četa narasla je sedaj na 2000 mož.

Iz Cetinja 4. maja dohaja poročilo: Denes se je izbarkalo iz ladije na suho v Klektu 2800 turških Arabcev. Turki so nabrali 3500 konj, da bi nesli hrano v Nikšiće. Ti Arabi in konji najbolj Muktar pašo na laž postavljajo, ki je trdil, da je Nikšić z živžem obskrbil.

Od bosenske meje se piše „A. A. Ztg.“: Za razvoj stvari v upornih deželah na Turškem so razmere Rusije in Avstrije nasproti vstanku veliko važnejše, kakor pa posamezne bitke mej Turki in kristijani, katere so se osobito v Bosni na mnogih krajih tako pomnožile, da se morejo le težko šteti. Nij potreba nobenega posebnega dokazovanja, da kljub od oficijoznih strani toliko naglašane veljave trojcesarske zveze, igra se vendar nekaka skrita igra v vstalih provincijah. Bilo bi pač neresnično, ko bi kdo trdil, da je Rusija precej od početka vstanek tako rekoč z namenom podpihala, ali da bi s tem dosegala svoj cilj v orijentalnem vprašanji; ravno tako se krivo sodi o Avstriji, da se je tudi precej od početka udeležila te igre, ker so tu pa tam razvili rumeno-črno zastavo, ter so kričali „živel hrvatski kralj!“ Nij tedaj dvombe, da sti Rusija in Avstrija takoj od začetka in celo do sedaj delali vedno v sporazumljeni jedino le za mir. Ker se je pa na jedni strani pokazala Turčija nezmožna porok biti za pomirjevalne poskušnje, in ker se je potem turški fanatizem kakor poprej pred objavljenimi reformami svobodno tudi celo proti mirnemu kristijanskemu ljudstvu barbarično obrnil; na drugej strani pak, ker je vstaja privrela do stanja in sicer do tacega, da je vsako pomirjenje nemogoče postalo, razvidno je, da se Rusija in Avstrija pripravljati, ali nijsta popustili „trojcesarske zveze,“ niti ne po svojih specijalnih interesih ravnati, vsakako pak do onega koraka, vsled katerega bi znale priti v kake zapletke. In ravno ker se ovoj korak na obeh straneh vestno izpolnevati namerava, nij tudi nikake nevarnosti za svetovni mir, tudi v slučajih ne, če stopiti Srbija in Črnagora v akcijo. Tudi so interesi Avstrije le v Bosni iskati, menj pa ima Avstrija v Hercegovini. Razvoj stvari mora tedaj Avstriji pokazati, kakovo postopanje v Bosni proti vstanku ima ona zavzeti. Ideja osvojenja ali zasedenja Bosne od strani Avstrije nikakor nij nova misel. Znano je, da so v tem oziru na Dunaji dve stranki, jedna za njo in druga proti njej. V pretečeni jeseni bila bi kmalu

stranka, ki je celo govorila o zasedanji Srbije dobila na Dunaji večino, ali proti njej bili so preko Zagreba zelo veliki navali.

Ali to kar morejo v Zagrebu na korist Avstrije v Bosni storiti je malenkostno. Večina prebivalcev v Bosni nij katoliške, temuč pravoslavne vere. Samo v tem slučaju, ko bi pravoslavni Srbi v Bosni nikacega upanja ne imeli, osloboditi se s pomočjo Srbije, samo v tem slučaju bi smela Avstrija računati na simpatičen sprejem, ko bi v Bosno prišla. Tega trenutka pa vendar nij še sedaj. V pretečeni jeseni, ko je bila Srbija zavoljo Rusije in Avstrije zelo strašljiva in neodločna ter ko je mislila opustiti vsako akcijo v Bosni, bil je trenutek za avstrijsko marširanje v Bosno jako pripraven in sicer tako, da so se celo srbski glasovi v Bosni čuli za avstrijsko vojaško zasedanje, samo, da bi se bili Turkov iznebili. Sedaj pak, ko je skoro gotovo, da Srbija stopi v vojno s Turki, je ugodni trenutek avstrijskega zasedanja v Bosni prešel.

Omladinski hrup, narodno hrepenenje Srbov po združenju je jako močno in pred njim se morata upogniti kneza Milan in Nikolaj. Marsikateri članek srbske „Zastave“ prouzočil je v konaku v Belgradu in Cetinji mnogo nemirnih nočij in dokazano je, da je uže večkrat omladinski srbski agent v Cetinji nasvete ruskega konzula znal prekrizati. Brezdvomno je, da Avstrija, kakor tudi Rusija morata Srbskej omladini marsikaj nepovšečnega storiti, potem pak bi moglo priti orijentalno vprašanje kot evropsko vprašanje na tapet. Tako dolgo pa, dokler ostane srbsko vprašanje lokalizirano, tako dolgo, se bode razvoj stvari v vstalih provincijah po zahtevanju omladine ravnal, kakor do sedaj kljub vsemu trudenju diplomacij.

Ruska žurnalistika in vstaja južnih Slovanov.

Iz Peterburga 28. apr. [Izv. dop.*]

I.

Dolgo nij bilo tako svobodnega, resnega in bratovskega tona v naših novinah; prošlo je skoraj pol leta, kar se je nesrečna krvava drama Jugoslovancev začela, predno je tukaj iskreno čutilo vzbudilo se za vlogo, ki jo ima nesrečni narod, nam sorodni narod s krutim tiranom boreč se.

Vzbujati je začel ta čut tukajšnja žurnalistika, torej tudi tukajšnje občestvo. Posebno

*) „Laib. Tagblatt“, to največje révišče mej časopisi kar se tiče originalnih dopisov in člankov, očita nam, da naši dopisi iz Peterburga nijso nikdar videli brega Neve, temuč da so v našem uredništvu fabricirani. Mi vabimo „Tagbl.“ naj pošlje zaupnega moža k nam in pokazali mu bomo zavitek z ruskim poštnim štempljem in datumom, da se prepriča kako laže.

Ur.

slovanski blagodejni komitet v Moskvi s svojimi podružnicami, katere so razširjene po največjih mestih, kokor v Peterburgu, Kijevu, Odesi itd. je mnogo storil. Novine bile so mu jedino sredstvo, katerim je mogel prodreti do živega, do ruskega národa, objavlja v njih svoje iskreno sočuvstvo do svojih bratov Slovanov v jugu.

K prvim gorečim zaščitnikom slovanskih interesov spadajo „Moskovskija Vjedomosti“, katere so uvele novo rubriko „Slavjanskija zemlji“ ali „Slavjanskije istočniki o vozstanih“ in temu podobno, v njih sem nekatere kratki bral tudi citate iz „Slovenskega Naroda“.

Mej Peterburškimi novinami se je v tem oziru najprej pošteno začel obnašati „Russkij Mir“, kateremu tudi gre čast, da je prvi začel zbirati podarke za uboge hercegovske družine brez domovine. Ta list je prvi odpravil na bojišče izvrstnega korespondenta, g. Petróva, kateri še zdaj sledi za dogodki v Hercegovini in Bosni in pošilja mnogo častnih telegramov, kateri se čitajo samo v „R. Miru“.

Za njim zasluži pohvale tudi „Golos“, da si ne tolike, kakoršnja si je sam nagovoril v številki še zelo nedavnej. Od začetka je ta list v resnici hrabro in živo potegoval se za nesrečne slovanske sobrate, in se mu je udalo nabrati nad 37.000 r. za nje.

Pa kar so se pojavile reforme Andrassyjeve, začel je biti nekako hladn do vstašev. Da ta hladnokrvnost, v kateri skoro moleduje za Turčijo o „status quo“, spravila ga je tako daleč, da ga v novejšem času najiskrenejši listi imenujejo „turko-Andrašo-fila“ in pajdaša tu sovražene vaše „Neue Fr. Presse“ in to po vsej pravici, kolikor jaz morem soditi. On je namreč glava one stranke, katera išče sreče v Andrassyji, v pravičnosti (!) Turčije in v sili velikih držav ubozim in uže tolikokrat ogoljufanim vstašem. Dopise pa ima tudi še zdaj precej jedrnate iz Hercegovine, Srbije, Črnogore itd.

Silnejši njegov protivnik je pa „Novoje Vremja“. O tem listu vam moram nekaj več povedati. Sedanje „N. Vr.“ prav za prav nadaljuje ono, o katerem sem lani nekatere kratki pisal, katero si je na pisalo devizo liberalizma, diščečega malo po Germanskem.

Ne vem dobro, za to li, ali iz kaj družega, očutil se je njegov urednik, g. Trúbnikov, nekako osamelega. Nij mu ostalo družega, kakor list prodati možu bolj umejočemu dobro delo časnikarsko. Kupil je list za nekoliko deset tisoč rubljev A. S. Suvórin, kateri je do sedaj bil sodelavec raznih Peterburških velikih listov pod imenom „Neznakomec“ in je pridobil si slavo najizvrstnejšega listkarja, kar tukaj nekaj pomeni. On si je pridobil sodelavcev, iz katerih je postavil g. Fédorova za glavnega urednika, i list je postal tak, da mu ga tukaj nij para.

Le „N. Vr.“ vsak dan poroča o jugoslovanskej vstaji na prvem mestu svojih stranih. Da! ono ima skoraj vselej mal članek, v katerem govori in polemizira z družimi listi, posebno z „Golosem“, s tukajšnjo tujo žurnalistiko i s posameznimi organi, ki so prijazni Turkom, mej temi dostikrat z avstrijsko-magjarskimi, a zmirom v korist naših slovan-skih bratov. Ono govori s tem žarom, s kakoršnim nezavisni srbski listi. Nezmotna logika, prijetna ironija in dober sarkazem: to je orožje, s katerim se podedonosno bije s svojimi protivniki.

„N. Vr.“ je voditelj „Golosu“ protivoložne, mnogoštevilne stranke pri nas, da ob „status quo“ na evropskem jugu, t. j. o tem, da se za zdaj Turčija in njena vlast ohrani, ne more zboljšati se položnje nesrečnih jugoslovanskih pokornikov Turčije, i katera za to želi, da bi velike države, če jim vzajemna zavist ne dopušča pomagati, vsaj pustile pri miru Jugoslovane, da bi tako oni sami mogli kvitirati se s tiranom v Carigradu.

Da „N. V.“ nij reakcionarno, dovoljno priča to, kar sem o njem uže rekel. S temi vrsti samo opozorujem vse Jugoslovanske redakcije, ka bi, kolikor je mogoče, odmenile se svojimi izdanji z uredništvom „N. Vr.“ naročil si ga bo za mejo težje kdo, ker je drago, na mesec okoli 5 gld., dasi bi bilo bi poželeti, ka bi se taki listi čitali po vsem Slovanskem svetu, ker pišejo za ves slovanski svet.

K velikim listom se prištevajo i „St. Peterburškija Vjedomosti“ in „Birževija Vjedomosti“. Prve so nekako nesrečne s svojimi uredniki. Uže kar sem jaz tukaj, dve leti promenile so ga štirikrat, in lahko si mislite, da take promene slabo vplivajo na npravstveno silo lista in da se ta ne more hvaliti z nobeno trdo idejo z nobenim glavnim nespremenljivim mnenjem. V poslednjem času začele so nekaj bolje pisati v oziru slovanske vstaje in tako bližati se nekoliko „Nov. Vremenu“; pa to se ve, da je razloček mej njima še velik.

O „B. V.“ velja poslovica; „habet nomen et omen.“ Prva jim je „birža“ (borza) in zlato tele sedanjege časa. One služijo tukajšnjim bankirjem in velikim kupcem in zagovarjajo najprej njih dela, le potem se včas, pa redko, pogovore kaj o turških homatijah. No tudi tedaj ta list nekako tamno piše, i „N. Vr.“ ga je nedavno sarkastično vprašalo: „Kako je to, da si te novine ne morejo pridobiti jasnega pojma o delih, katera se vrše tako osjazateljno (čutljivo)?“

K tako naimenovanj narodnej „pečati“ (presi) se štejejo i v Moskvi „Sovremennija Izvestija“, katera en miniature predstavljajo „Moskov. Vjed.“, kakor list konservativne stranke v srednji Rusiji, nikoli ne plamene preveč. „Zmernost“ jim je tudi v tem obziru vidna, no zato ne moremo dolžiti jih neiskrenega čuvstva do Slovanov. Pa nekaj hladnejši je njih zopernik — „Russkija Vjedomosti“, katere so mej srednjim občestvom daleč okolo Moskve razširjene, kakor je razširjena na Štajerskem Graška „Tagespost“, da si izhajajo še le samo drugo leto. Tukaj se nahaja največkrat samo objektivno objavljenje završivših se faktov, le redko se vstrečajo lastne misli redakcije, katere ne smemo imenovati sovražne vstašem, pa tudi ne ognjene. Razširjene so namreč najbolj po trgovskih hišah in po manjših krčmah, a ruski srednji trgovec in krčmar je samo trgovec in samo krčmar, t. j. neče slišati ni o revščini ni o milih darilih, ni o čem družem: on zna le sebe in svoj žep, on je filister in samogoltec, kakor so žalibog tudi pri vas. Slavjanom ne bilo bi mnogo pomagano, da bi še tak risale turško nasilje in nesrečo raje, sebi pa bi morebiti prej škodile kakor pa koristile, ker bi jih pustilo najbrže mnogo naročnikov kakor „skučnuju, postojanno plaščuju gazetu.“

Mej Peterburškimi izdanji tega roda zanima prvo mesto znani vam uže „Sin Oteče-

stva“. Razširjen je ta list po vsej Rusiji in nij tukaj lista, kateri bi imel toliko naročnikov, kakor jih ima ta „sin domovine“. To javljenje vas mora tem bolj veseliti, ker on z „N. Vremja“ stoji na jednakej podlogi: „Sin Ot.“ je bolj ubogim in manj izobražovanim Rusom, prijaznim Jugoslovanom to, kar je „N. Vr.“ bogatemu, izobražovanemu slavo-fil-skemu ruskemu občestvu. Ta list se je pečal s slovanskimi vprašanji dovoljno pogosto uže tedaj, ko v Hercegovini še nij bila poknila slovanska puška. Marljivi g. Berezud, bivši konzul Ruski v Dubrovniku in Reki, zbral si je bil mnogo tvarine o južnih Slovanih, mej temi tudi o Slovencih, ter priobčil prav zanimive spise o njih političnem in častnem življenji; to se ve, da z namenom, probuditi v ruskej srednji masi národen interes o bratskih jej slovanskih plemenih. O ustavovernej zakonito-turškej politiki dunajskej prinesel je „S. O.“ nekaj člankov, kateri bi se pri vas zdeli vredni, da bi jih vaš državni pravdnik spravil pod ključ. Dokler je še tacihi listov v Rusiji, nij še obupati nad Slovanstvom in njegovimi idejami in njegovim velikim razširjenjem.

(Konec prih.)

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 6. maja.

„N. Fr. Pr.“ prinaša uvoden članek, v katerem napada severo-nemške časnike, da so preveč ruso in slovano-ljubi. Iz tega članka je popolnem razvidno in jasno povedano, da ustavoverstvo in smrtni boj zoper vse kar je slovanskega — je identično, in da nemški liberalizem je grda laž in humbug.

Hrvatski „Obzor“ konstatira, da so dogovore sklopile le vlade dveh gospodujočih národnosti v državi, magjarske in nemške, od katerih vsaka je v manjšini. Poleg tega hrvatsko glasilo konstatuje: Krik bode potihnil ali želo, ki ga je jedna stranka drugej zabodla pri teh dogovorih, ta ostane. — Ko bi bila Avstrija federalistična, koliko tacihi potreb bi se jej prihranilo pravi „O.“

Magjarski „Nemzeti Hirlap“ pravi, da so ogerski poslanci močno potrti vsled nagodbe kakoršna je. Nekateri bodo mandat položili. „Egyertertes“ dokazuje, da je Tisza izdajnik a ne državnik.

Vnanje države.

Novo **srbsko** ministerstvo je sestavljeno: Stevča je predsednik, Ristić ima vnanje zadeve, Milojković, notranje, Gruić, pravosodje, Nikolić vojno, Vasiljević, nauk. — To je ratno ministerstvo. Če je bil Ristić uže jesen za boj in je le vsled pritiska od zunaj moral odstopiti, koliko bolj bode sedaj. Isto tako Gruić in Stevča. Ti so najznamenitejši.

Potovanje **Andrassyjevo** v Berlin, kjer bosta Gorčakov in Bismark sklenila, kaj in kako bode z orijentalnim vprašanjem, vzbuja še vedno občno pozornost. Vendar navdušenja za te možé menda nij nikjer, ker po jednej strani bode stari Gorčakov kaj polovičnega predlagal, Bismark katerega se vzohod menj tiče bode mu pritrdil, Magjar Andrassy ima pa potem, ko govorita dva, malo reči. Sploh pa se misli, da more le intervencija v Bosni biti predmet razgovorov.

Italijanska zbornica v Rimu je včeraj konstituirala svoje bureaux, v katerih se začne posvetovanje o zgornje-italijanskih železnicah.

Na **Francoskem** so tudi zadnje dopolnilne volitve izpale na korist republikancem, Bonapartovci in drugi reakcionarji so popolnem potrti in brezupni. — Minister Ricard je imenoval več mérov, povsodi le značajne republikance. Tako bode tudi uprava kmalu

očiščena kreatur, ki so sodnje stole in javno oblast zlorabile proti narodovim prizadevanjem.

Angleški poslanec James bode predlagal v parlamentu nezaupnico vladi izreči zaradi načina kako je naslovno postavlo (o indijskem cesarskem naslovu kraljice) priobčila. Vodja opozicije Hartington bode Disraelija pozval, naj dan določi, kedaj se bode o tem posvetovalo.

Dopisi.

Iz Črnomlja 4. maja 876 [Izv. dop.] Včeraj je našemu mestu pretela jako velika nevarnost kmalu bi bili Črnomalci imeli priložnost, sv. Florjana na pomoč zvati. Neki slaboglasen človek, bivši diurnist, hotel se je zmaščevati nad tukajšnjo c. k. okrajno sodnijo in jo je zažgal. Bil je namreč zaradi raznih goljufij spoden in ker nij imel sedaj nobenega zasluska niti stanovanja, hotel si ga je preskrbeti v sodnijskih zaporih. O poludne, ko so ravno vsi gg. uradniki doma bili, splazil se je, kdo zna kako, v sodnijske sobe, pobral tam celo kopo aktov, šel z njimi pod streho in jih je pod tramovi zapalil, vrh tega pa še veliko starih zabojev in stolov naložil. Ko je videl, da je svoj hudobni namen dobro izvršil, šel je ven, — ter se je sam naznanil žandarmeriji.

Mej tem časom šla je žena necega sodnijskega sluge ravno po vino in je videla velik dim, kateri se je valil izpod strehe proti nebu, ter je naznanila brzo svojemu možu, kateri je s pomočjo nekoliko drugih ljudi ogenj pogasil ter brzo c. k. sodniku oznanil, kateri je mej tem došlega zločinca do stoje sprejel, ter mu odkazal za nekoliko časa prosto stanovanje. Ako se premisli, da je večina hiš s škodli ali celo s slamo krita, razmeri se lahko, kakova nesreča bi se bila zgodila in koliko ljudi bi bil oni hudobnež na beraško palico pripravil, kajti, lahko smem reči, gotovo polovica Črnomalcev nema hiš zavarovanih.

V zadnjem listu „Slovenca“ huduje se neki dopisnik nad dopisom iz Črnomlja v prejšnji številki „Slov.“ zbog predstave operete „Tičnik“, ter pravi, da g. dopisnik nij vseh osob imenoval, katere imajo zasluge za napravo te operete. Vsakemu svoje! Gospodičini K. res lepa hvala za trud in to jej bode vsak priznal, — ali zakaj je pa g. H. zadnji trenotek odpovedal, je še vsim nerazumljivo. — Ako ravno ne bode zaslug gospoda H. nobeden kratil, vendar je s tem pokazal, da mu nij ravno veliko mar na razvoju naše čitalnice in da rad posluša hudobne jezike, kateri bi našo čitalnico radi razdrli.

Iz Dunaja 4. maja. [Izv. dop.] Nagodbene obravnave so tedaj „srečno“ končane. Kakor sem uže v zadnjem svojem dopisu o trditvi mnogih oficijozov, da se imajo obravnave v kratkem i v miru izvršiti, omenil, tako se je tudi zgodilo. Pesimisti so propali! Napetost i razjarenost ogrskih i nemško-ustavovnih listov ste baš v tem trenutku dosegli svoj vrhunec. A sedaj je zopet vse v mirnem tiru, akopram si nihče ne upa trditi: je-li je vseh nagodbениh obravnav bolj na strani Magjarov, ali pa so se naši ministri toliko moško držali, kot so to svojim pristašem obljubovali. No, ne bode dolgo, i bodočnost bode odkrila, kar nosi pogubo i zmagonosnega v svojih skrivnih gubah za nas Cislejtance.

Je-li se je pak porazumljenje v vseh dotičnih nagodbениh vprašanjih doseglo? To nam dunajski listi zanikujejo. Celo magjarski oficijozni trdé: da se je bankina zadeva izpustila.

To odprto vprašanje ostaja razrešiti avstrijskim bankinim kapacitetam, ki so baš v tej točki centralisti comme il faut. O razdeljenji državnega kapitala ti ne hoté ničesa vedeti. A drugod se trdi, da se je tudi bankina zadeva ugodno rešila, kar zasluži popolno verjetnost, ker je vendar baš ugodno rešenje bankinega vprašanja za bodočnost magjarske eminentne važnosti, i bi magjarski ministri prej bili svojo ostavko odločno zahtevali, nego li magjarsko vitalno zadavo nerešeno pustili. Po „W. Tagblttu“ bi se bila bankina zadeva sledeče rešila: Zopetno izplačevanje v gotovini od strani banke se za sedaj odloži. Jedinost not se obvaruje. Po tem ne bi imeli Magjari svojih banknot, ampak se imajo poslužavati „avstro-ogerskih.“ Banka se razdeli v dva oddela, na Dunaji ter v Pešti; vsak oddelek ima svoje ravnateljstvo; generalnega governorja imenuje cesar. O povračilu davkov so Magjari nekaj koncesij priborili. Ogerska državna blagajnica ima na leto 800.000 do 850.000 for. menj plačevati. Užitninsko vprašanje so Magjari popolnem na strani pustili. Predlog postave o novem colnem tarifu naj slanja se na colno obrano (schutzzoll), tako da se bodo prihodki celo po sprejetej računski podlogi v celej državi več kot podvojili. To so v kratkem glavni momenti vspeha nagodbениh obravnav. V kratkem se bode poizvedelo kedo je na dobičku. Sicer je pa to stoprav prva faza nagodbina i preden se bode sprejela v parlamentu bede še dosta črnila poteklo. Agitacija po deželi zoper vsakako povišanje davka v Cislejtaniji na korist Magjarov pak se je uže pričela. Se ve da bodo ministri trdo branili svoj elaborat, a pričakovati je po vseh indicijah, da parlament ne bode v bodoče več glasovalna mašina, koja bi vodilo ministerstvo po svojej volji.

Orijentalno vprašanje je zavzelo glavno mesto pri evropskih vladarjih. 10. majnika ima ruski cesar priti v Berlin, ter tam posvetovati se z nemškim cesarjem v prisotnosti Gorčakova, Bismarka i — Andrassy-ja. Avstrija je torej nekako na stran porinjena, potem, ko so se Andrassy-jevi reformski predlogi izkazali ničevi. To čast bi si Avstrija lahko bila prihranila — igrati zadnjo rolo v vprašanji, v katerem je ona vendar najprva angažirana. Sedaj dode Andrassy plesal, kot mu bodo zagodli car ruski s svojim Gorčakovom i Viljem s svojim Bismarkom. Daleč uže smo prišli posled magjarskega i nemškega sovraštva do Slovanov! Ne-le, da smo izgubili vse simpatije pri naših mučenikih jugoslovanskih, potisnjeni smo tudi v razrešitvi orijentalnega vprašanja nazaj i drugi državniki bodo sedaj zapovedali, kar ima Avstrija v bodoče storiti — a mi bodemo pohlevno ubogali ali pa.

Iz Dubrovnika je došlo ravnokar telegrafično poročilo, da je dopisnik „Independance belge“ mej bojem konstatiral, da so Turki z eksplozivnimi kroglijami, ki so po narodnem pravu strogo prepovedane, na vstaše streljali. Odtod so toliko mrtvih vstaši imeli. Vsi ranjeni vstaši umrli so vsled krogel, ki so se jim v telesu razpočile. Specijalni dopisnik „Independance belge“ nesel bode od bojnega prostorišča takove kot „corpus delicti“, predsedniku društva rudečega križa v Genf. A Turki so vendar bili tepeni.

Domače stvari.

— (Na Rakeku) na Notranjskem se je 4. t. m. odprla nova brzajavna postaja.

— (Slovensko gledališče). Denes 7. t. m. bode predstava na korist našega komika, gosp. Kajzela.

— (Na smrt obsojen) je 4. maja bil pred porotniki v Ljubljani mladi kmet Zupančič od Bleda na Gorenjskem, tisti, ki je bil svojo taščo ustrelil, kakor smo ob svojem času v našem listu poročali. Upati pa je, da mu bode cesar smrtno kaznen odpustil, pomilostivši ga na doljši zapor.

— (Milodari za pribegle Hercegovince in Bošnjake) [XXX. izkaz.] Iz Ziljske Bistrice poslal in nabral g. Ferdo Vigele od sledečih darovateljev: gospod Štembah v Gorjah 1 gl. „Blagoslov k zmagi“ 1 gl. Bistrički 1 gl. Iz Ljut. R. M. 1 gl.

Prejšnji izkazi 4241 gl. 64 kr. 1000 frankov v zla'u in 4 srebrne dvajsetice, skupaj tedaj 4245 gl. 64 kr. 1000 frankov v zlatu in 4 srebrne dvajsetice.

Odbor potrjuje sprejem s prirčno zahvalo, ter prosi še milodarov, posebno sedaj ko je zopet mnogo novih beguncev pribeglo na avstrijsko zemljo, katerim so ljuti Turki popropali vse imetje.

Objednim tudi naznanja p. n. občinstvu, da je pred nekaj dnevi poslal zadnjih 300 gl. odboru v Dalmacijo.

J. N. Horak,
predsednik.

Vaso Petričić,
denarničar.

Razne vesti.

* (Nesreča na vodi.) Zadnjega dne pretečenega meseca na ladjici, ki je vozila ljudi v Bingen, je kotel počil in eksplozija je bila tako strašna, da je pet potnikov ubilo, 12 je hudo opečenih.

* (Samomor.) Na Dunaji se je sam ustrelil feldmaršallejtant grof Wallis, vendar še nij umrl, da si je rana smrtna. Zakaj, to se po denes nam došlih novinah še ne ve.

* (Obrnena ostrina.) Kakor se „Primorcu“ iz Reke javlja, bil je ondotni k. državni pravdnik g. Kušer obsojen plačati 30 gld. globe, ali pak 6 dni zapora, ker je necega tamošnjega dekletca (frizerko) ustno razžalil.

* (Mačjo godbo) so napravili sultanu pred nekaj časom v Carigradu delavci. Povod k temu škandalu bile so obljube ministrov, da jim bodo polovico necega zasluska izplačali. Deputacija delavcev je šla tedaj k dotičnemu ministru, a namesto denarjev, dobili so klofute. Razkačena deputacija vsled tacega obnašanja sklene narediti mačjo godbo pred sultanovo palačo. Kaj tacega je uže v Carigradu mogoče.

Na „Drenikovem vrhu“

se dobi izvrstna kava, vino, pivo, mrzle jedi itd.

Čestito občinstvo vabi uljudno

(126—1)

Alojzij Bedolo.

Objava.

Denes 7. maja 1876 se bode odprl vrt in kegljišče v Gradiši v gostilni

„Pri kroni“.

Za izvrstna vina, okusna jedila in nag'o potrežbo je dobro skrbnjeno. (127—1)

V administraciji „Slov. Naroda“ prodaje se izvrstna

Nova slika

„Vodje i junaci iz ustanka u Bosni i Hercegovini“.

Cena 1 gld. 20 kr.

Začetek ob 1/2 8. uri zvečer.

Deželno gledališče v Ljubljani.

V nedeljo 7. maja 1876.

Na korist komika „Dramatičnega društva“,
Peregrin Kajzela.

Prvikrat:

Doktor Faustova kapica.

Burka s petjem v 3 dejanjih, po F. Hoppu „Dr. Faust's
Hauskappchen“ poslovenil Davorin Hostnik.
Godba Hebenstreit-ova.

Regisseur predstave Josip Kocelj.

O s o b e:

Polkovnik baron Lovnicki	—	g. Kocelj.
Flora, njegova hči	—	gdč. Podkrajškova.
Vitez Zlatarovič	—	g. Jeločnik.
Odvetnik Žvižgovec	—	g. Jekovec.
Andrej Poderš, ubog kapčar	—	g. Kajzel.
Barnaba Šipalec	—	g. Šturm.
Čebelar, grajski inspektor	—	g. Sušteršič.
Stanca, hči njegova	—	gdč. Ihanova.
Koprlnik, krajni sodec	—	g. Jekovec.
Srebot, grajski vrtnar	—	g. Rus.
Izidor, njegov nečak, uradski pisar	—	g. Schmidt.
Učitelj	—	g. Ivan.
Bogotaj, polkovnikov hlapec	—	g. Marolt.
Boštek, krčmar v gozdnem pre- nočišču	—	g. Trnovec.
Jakob hlapec	—	g. Štiraki.
Špela, dekla	—	g. Odljeva.
Črni volk, načelnik lopov	—	g. Gorenc.
Čuk	—	g. Bledkov.
Rožički	—	g. Bonač.
Vencelj, postiljion	—	g. Eržen.
Gospod Maliner	—	g. Ivan.
Gospod Valjar	—	g. Grilj.
Gospa Zmajević	—	gdč. Ihanova.
Gospa Klepetulja	—	gdč. Namretova.
Sodnijski sluga	—	g. Bezgovec.
Anžek	—	g. Eržen.
Jurman	—	g. Šturm.
Dragonski častnik	—	g. Bledkov.
Kmetica	—	gdč. Namretova.
Prikazen	—	g. Schmidt.

Gospodje in gospé, sodnijski sluga, lopovi, dragonci,
kmetje, kmetice, godci, sluga in lovec polkovnikovi,
porotniki, tri poroke, družice, otroci.

Pri predstavi svira c. kr. vojaška godba 53. polka
pešcev nadvojvode Leopolda pod vodstvom kapelnika
gospoda Czanskya.

Kasa se odpre ob 7. uri. — Začetek ob 1/2 8. uri zvečer.

Službe išče!

Absolviran gimnazijec, obeh deželnih jezikov
popolnem zmožen, sedaj comptoirist, išče takoj pri-
mernega službovanja. — Prijažne ponudbe do 20.
t. m. pod šifro J. J. poste restante v Ljubljani.
(121—2)

Zobni zdravnik med. in kirurg. dr. Tanzer

iz Gradca

došel je v Ljubljano in stanuje v hotelu „E-le-
fant“, v 2 nadstropji v sobi št. 36. in 37. ter ordi-
nira v

zobo-zdravilstvu in zobo-tehniki

vsak dan od 8. ure zjutraj do 5. ure po polu dne.
Tu ostane samo še 8 dni.

Njegova privilegirana salisil-kislina, tra'ajoče in
najbolj učinkovite **zobne aparate**: 1 flac. anti-
septikon-ustne vode 1 gl., velika škatlja zobnega
praha 1 gl., 1 škatljica paste 80 kr., 1 zavitek paste
80 kr., dobivajo se pri njem in pri gg.: Biršiču,
Eduard Mahru in frizerju Buzinarju v Ljubljani,
Marinšku v Loki in potem v lekarni v Kranji
in Kamniku. (101—4)

Franc-ove esence za življenje.

Gotovo in skušeno sredstvo proti večini
bolezni z vspešnim učinkom in sicer tako,
da bi morala vsaka gospodinja tako zdravilo
pri hiši imeti. (53—8)

Jedino pravo dobiva se pri

Gabriel Piccoli,

lekarju, na dunajske cesti v Ljubljani.

Kažipot po Ljubljani.

Kdor želi inserirati pod to rubriko svoj posel,
obrt itd. takó, da je oznanilo uvrsteno skozi tri
mesece vsako nedeljo, more to v 4 do 5 vrstah
po jako znižane ceni storiti, katera se izve pri
administraciji „Slovenskega Naroda“.

Knjigovez E. Hohn

na starem trgu št. 157 jedini v Ljubljani,
prevzema in izdeluje najhitreje, najceneje vsake
vrste dela. Posebno se priporoča č. gosp. duhov-
nikom. (9)

Voščene sveče,

in zavitke (Wachstöckel) vsake vrste za cerkve, po-
grebe, in trgovino po najnižji ceni prodaja in se-
čestiti duhovščini, kakor tudi slavnemu občinstvu
pripor. ča zagotavlja, da bo vsem najboljše in hitro-
postregel. **Oroslav Dolencec,**
(8) svečar, gledališčne ulice št. 140—141.

Gostilničar „pri Sokolu“

na stolnem trgu, priporoča svojo že staro gostilno.
Dalje naznanja, da ima tudi letos izvrstna vina in
vedno dobre jedila kakor klobase itd. po nizkeje
ceni. (9)

Črevljar Jakob Škerbinec,

v gledališke ulici št. 19 izdeluje vsake bire naj-
boljših črevljev na drobno in debelo; potem prodaja
tudi Tržiške črevlje na debelo in drobno po nizkeje
ceni. (9)

Kdor potrebuje

metrične mere in uteže

kuhinjsko posodo plehasto ali iz vlitga železa, kakor
koišno orodje za pohištvo in za zidanje, potem orodje
za mizarje, tesarje itd vse to dobi po najnižji ceni
pri **Franc Terčku** (prej Božiču) na glavnem
trgu št. 10. (9)

V Josip Levcevej

speceriskej štacuni na št. Peterskem predmestji št. 18
tik mesarskega mosta dobi se najboljše blago potem
štaj. bruse, kupuje in prodaja na debelo poljske pri-
delke fižol, krompir, črešnje, repo, zelje, orehe itd. (9)

Janez Vičič

prodaja kakor pri razprodaji (Aus-
verkauf) 10 do 25 % pod fabriško
ceno na debelo in drobno mnogo-
vrstno kramarsko in gospodsko
blago. (9)

Ohranitev zdravja

obstoja večidel v čiščenju in snažnosti sokov
in krvi, ter v pospešitvi dobrega prebavenja.
To doseči je najboljši in zdatnejši pripomoček:

Dr. Rosa oživljavno mazilo.

Dr. Rosa oživljavno mazilo zadostuje vsem
terjavam najpopolnejše, ono oživilja celo de-
lavnost prebavenja, ustvarja zdravo in čisto krv,
in život pridobi zopet svojo prejšnjo moč in
zdravje. — Ono je za vse boleznij prebavenja,
posebno za zarinjnost teka, kisló se riganje,
napihovanje, bruhanje, želodčni krč, zastíženje,
kvravnico (zlato žilo), prenatlačenja želodca z
jedili itd., gotovi in ozdravljivi pripomoček,
kateri si je pridobil zaradi izvrstnega učinka
v kratkem času splošno razširjenje.

Velika steklenica 1 gold., mala steklenica 50 kr.

Na stotine priznanjevalnih spisov je raz-
porejenih. Razpošilja se na frankovane dopise
proti poštnem povzetku na vse kraje.

Gospodu B. Fragnerju v Pragi!

Jaz priznavam poln hvalečnosti in kot za
sveto dolžnost, poročati, da mi je to od Vas
poslano **dr. Rosovo oživljavno mazilo** za mojo
sedem let trajajočo, hudo čutnično bolezen in
slabo prebavenje izvrstno ozdravljivalo, ter da
sem skoro popolnem zdrav.

Celo leto uže nisem mogel opravljati svojo
službo, 6 mesecev ležal sem v bolnici na Dunaji,
a vsi pripomočki bili so zastoj, jedino le ta
čez vse najizvrstnejši pripomoček ozdravel
me je strašnih in neopredeljivih boleznij. Te-
daj najsrčnejša zahvala in prosim, da mi pri-
pošljete še dve steklenici dr. Rosovega oživ-
ljavalnega mazila.

Kajetan Strohmayr, l. r.

St. Egid v Neuwaldu (v s. Av.) 30. jan. 1874.

Glavna zaloga:

V lekarni B. Fragnerja, Kleinseite, na
voglu Spornergasse št. 205 v Pragi.

V Ljubljani: pri lekarnih **Gabriel Piccoli**
in **Josipu Svobodi**; v **Kočevju**: pri An-
dreju Braunu; v **Celovcu**: pri dr. Hau-
serju, lekarju.

Vse lekarne v Avstriji, kakor tudi večidel
materijalne štacune imajo zaloge tega oživljaval-
nega mazila.

Tamo se tudi dobiva:

Praško univerzalno hišno mazilo,

gotovi in poskušeni pripomoček za ozdravenje
vseh prisadev, ran in oteklin po 25 kr. in
35 kr.

Mazilo za oglušenje.

Poskušeno in zaradi mnogo zdravniških
poskušanj znano kot najgotovnejši pripomoček
za ozdravenje močno oglušene, ter za pridob-
itev popolnem izgubljenega sluha. 1 stekle-
nica 1 gold. av. velj. (63—5)

Dunajska borza 6. maja.	Akcije narodne banke	866
(Izvirno telegrafno poročilo.)	Kreditne akcije	138
Enotni dt. dolg v bankovni	London	119
Enotni dt. dolg v robnu	Napol.	9
1860 dt. posojilo	C. k. celinski	53 1/2
	Srebro	69
		102
		45

15. Mai d. J.

werden von dem unterzeichneten Bankhause Be-
stellungen entgegengenommen für die Ziehung der
270sten von der Regierung genehmigten und mit
dem gefamten Staatsvermögen garantierten
Geldlotterie.

Dieselbe besteht aus 81,500 Originallosen
und 43,400 Gewinnen. Sammtliche Gewinne
werden innerhalb einiger Monate in 7 Ab-
theilungen entliehen und betragen zusammen

7 Million 771,800 Reichsmark.

Der Hauptgewinn beträgt ev.

375,000=218,750

Reichsmark.	Gulden ö. W.
speziell enthält diese Lotterie noch folgende Gewinne	
1 à 250,000	7 à 12,000
1 à 125,000	11 à 10,000
1 à 80,000	26 à 6,000
1 à 60,000	55 à 4,000
1 à 50,000	1 à 3,000
1 à 40,000	1 à 2,500
1 à 36,000	200 à 2,100
3 à 30,000	5 à 2,000
1 à 25,000	3 à 1,500
5 à 20,000	412 à 1,200
6 à 15,000	621 à 500

etc. etc. Reichsmark, zusammen 43,400 Gewinne.

Entw. amtlicher Feststellung kostet

ein ganzes Original-Loos ö. W. fl. 3. 30

ein halbes " " " " 1. 65

ein viertel " " " " 83

Jeder Bestellung beliebe man den entfallenden
Betrag beizulegen oder denselben per Post einzu-
zahlen, auch kann die Zufendung per Nachnahme ver-
langt werden, die Befehle erhalten sofort von unter-
zeichneter Firma die Originallosse mit ausführ-
lichem Verlosungsplan. — Nach der Ziehung
erhält jeder Theilnehmer sofort die amtliche
Ziehungsliste.

Die Auszahlung der Gewinne geschieht unter
Staats-Controle durch das mit dem Verkauf
dieser Staatslosse beauftragte Bankhaus

Adolph Lilienfeld,
Hamburg.

Steiner.

(125—1)

375,000=218,750

Reichsmark Gulden ö. W.

beträgt ev. der Hauptziffer der 270sten von
der Regierung genehmigten und garantierten
Geldlotterie, welche aus 81,500
Loosen und 43,400 Gewinnen besteht. — Sammt-
liche Gewinne werden innerhalb einiger Monate
durch 7 Ziehungen endgültig ausgelooft und be-
tragen zusammen

7 Million 771,800 Reichsmark.

Kußer dem obenangegebenen ev. Hauptgewinne
enthält die Lotterie speziell noch Gewinne von

Reichsmark	Gulden ö. W.
250,000	40,000
125,000	30,000
80,000	20,000
60,000	15,000
50,000	10,000
40,000	8,000
36,000	7,000
30,000	6,000
25,000	5,000
20,000	4,000
15,000	3,000
12,000	2,500
10,000	2,000
8,000	1,500
6,000	1,200
5,000	1,000
4,000	800
3,000	600
2,500	500
2,000	400
1,500	300
1,200	250
1,000	200
800	150
600	100
500	80
400	60
300	40
250	30
200	20
150	15
100	10
80	8
60	6
50	5
40	4
30	3
25	2
20	1
15	1
10	1
8	1
6	1
5	1
4	1
3	1
2	1
1	1

Gegen Einfindung des Betrages von:

Ö. W. fl. 3. 30, für ein ganzes Originalloos

" " 1. 65, " " halbes

versendet das Bankhaus

A. Goldfarb

in Hamburg

die mit dem Wap-
pen des Staats
versehenen Original-Loose und ertheilt nach je-
der Ziehung an jeden Theilnehmer die am-
tliche Gewinnliste. Die Auszahlung der Ge-
winne geschieht durch die Verbindungen dieses
Hauses an allen Plätzen. Bei Effectuierung einer
jeden Bestellung wird der ausführliche Verlos-
ungsplan aller 7 Ziehungen gratis beigelegt.
Da die Ziehung nahe bevorsteht und das noch
vorhandene Loosquantum gering ist, werden Be-
stellungen schnelligst, jedenfalls aber ehesten
vor dem

15. Mai d. J.

Steiner.

(124—1)